

Luvut 1-4 hyväksytyt Jyväskylän koulutuskuntayhtymän valtuustossa 14.12.2012.

SILTA 2016+

JYVÄSKYLÄN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN STRATEGIA 2013–2016

1 Perusta.....	2
2 Toimintaympäristön haasteet.....	3
3 Strategiset linjaukset.....	10
4 Toteutus, seuranta ja mittarit.....	11
Tavoiteohjelma 2013-2016*	14
Aineistot	16

Jyväskylän koulutuskuntayhtymän hallitus hyväksynyt strategiaa jalkauttavaksi tavoiteohjelmaksi 21.2.2013.

1 Perusta

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä on keski-suomalaisten kuntien omistama toisen asteen koulutuksen järjestäjä ja toimintaympäristönsä osaamisen kehittäjä.

Koulutuskuntayhtymän arvotavoite on olla rajat ylittävä sivistyksen, taitamisen ja yrittäjyyden monikulttuurinen ja oppiva yhteisö.

Perustehtävä on toisen asteen ensiluokkainen ja tulevaisuuteen suuntautunut koulutus. Perustehtävässä onnistuminen edellyttää vaikuttavaa koulutuksen, alueen ja työelämän kehittämistä sekä aktiivista kansainvälistämistä.

Näkymä 2016+ on olla toisen asteen koulutuksen laadussa ja järjestämisessä kansallisesti arvostettu edelläkävijä ja esimerkillisten toimintatapojen kehittäjä.

Koulutuskuntayhtymän toimintatapa on luottamukseen, läpinäkyvyyteen ja kumppanuuteen perustuva vuorovaikutteisuus.

Koulutuskuntayhtymän kaikki työntekijät sitoutuvat omassa toiminnassaan tähän perustaan ja sen vahvistamiseen.

Koulutuskuntayhtymän oppilaitoksissa opiskelijat ponnistavat näistä arvo- ja tavoitelähtökohdista ammatteihin, yrittäjyyteen ja jatko-opintoihin sekä täydentävät osaamistaan.

Kuntayhtymän yhteiset palvelut tukevat käyttäjälähtöisesti ja kustannustehokkaasti perustehtävän toteuttamista.

2 Toimintaympäristön haasteet

Koulutuksen järjestämisen ja osaamisen kehittämisen toimintaympäristö elää murrosta 2010-luvulla. Kunta- ja palvelurakenne sekä koulutuksen rakenteet ja mallit ovat valinkauhassa. Työ- ja elinkeinoelämän toimijat hakevat asemiaan pitkittyvän eurokriisin luomassa epävarmuudessa. Väestön ikääntyminen koettelee huoltosuhdetta. Työ, palvelut ja kaupanteko siirtyvät nopeassa tahdissa e-maailmaan, ja perinteisemmätkin työn ja palvelujen ympäristöt muuttuvat. Muutoksen suurina ajureina toimivat monivaikutteisen maapalloistumisen ja ilmastonmuutoksen kaltaiset megatrendit.

2.1 Laajeneva opiskelijakirjo ja erilaistuvat opiskelijat

Suomalainen yhteiskunta oli pitkään etnisesti ja kulttuurisesti varsin yhtenäinen. Erityisesti 1960-luvulta alkaen hyvinvointivaltion mallintaminen muun muassa koulutuspolitiikassa ja yleinen vaurastuminen vahvistivat tätä kehitystä.

Suomen jäsenyys Euroopan unionissa ja kiihtyvä globalisaatio ovat mahdollistaneet lisääntyvän maahanmuuton. Sen vaikutus on erityisen näkyvää pääkaupunkiseudulla ja suurissa kaupungeissa kuten Jyväskylässä. Maahanmuuttajien kotouttaminen ja kiinnittäminen suomalaiseen yhteiskuntaan on tässä mittaluokassa uusi tehtävä.

Työelämän ja sen rakenteiden nopeat muutokset ja uudet osaamisvaatimukset ovat johtaneet huippuosaamisen kasvavaan kysyntään. Moninaistuva ja kaleidoskooppinen työelämä edellyttää entistä enemmän yleissivistystä, geneerisiä taitoja ja moniosaamista. Osaamisen ja tietojen jatkuva päivittäminen ja tarve työurien pidentämiseen vaativat elinikäistä oppimista.

Yleisen näkemyksen mukaan väestö on entistä kahtiajakautuneempaa siten, että valtaosa voi hyvin mutta pahoinvoiva osa entistä huonommin. Motivoituneimmat etsivät aktiivisesti mielekkäitä valintoja ja tulevaisuuspolkuja. Syrjäytymisvaarassa olevien kohdalla korostuvat elämänhallinnan taidot.

Suomalaisessa yhteiskunnassa ei koskaan aiemmin ole ollut koulutushaasteena yhtä moninaista opiskelijakirjoa kuin 2010-luvulla. Samanaikaisesti koulutukseen käytettävissä olevat julkiset resurssit pienenevät.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymän toisen asteen koulutuksessa kehitys näkyy nuorisoasteen koulutuksessa tarpeena panostaa kansainvälistymiseen, huippu- ja moniosaamiseen, yleisiin tietojen ja taitojen hankinnan valmiuksiin, yleissivistykseen sekä yhteistyöhön korkeakoulujen kanssa. Toisaalta erityistä tukea tarvitsevien määrä on kasvanut sekä ammatillisessa että lukiokoulutuksessa.

Ammatillisen ja yleissivistävän aikuiskoulutuksen kysyntä on suuri, ja myös maahanmuuttajakoulutuksen järjestämistarve on lisääntyvä. Oppisopimuskoulutuksen mahdollisuuksiin työelämälähtöisenä ja joustavana koulutusmuotona kohdistuu paljon odotuksia.

Erilaistumiskehitys näkyy myös lisääntyvänä tarpeena vuorovaikutukseen työ- ja elinkeinoelämän, aluekehittämistoimijoiden, koulutuksen järjestäjien sekä kunta- ja kolmannen sektorin kanssa. Toisen asteen koulutuksen entistä vaikuttavampi lomittuminen sekä peruskoulun että korkea-asteen suuntaan on myös väistämätöntä.

Oppimisen henkilökohtaistamisen ja valintojen mahdollistamisen tarve korostaa koulutuskuntayhtymän tulosalueiden ja erityisesti ammatillisen ja yleissivistävän koulutuksen yhteistyötä.

2.2 Työn, yrittäjyyden ja elinkeinoelämän monimuotoistuminen

Suomi on vajaassa sadassa vuodessa kehittynyt maa- ja metsätalousvaltaisesta agraarivaltiosta jälkieteolliseksi yhteiskunnaksi, jota viimeaikaisessa keskustelussa on luonnehdittu esimerkiksi tietoyhteiskunnaksi ja elämysyhteiskunnaksi. 1990-luvun nousua lamasta vauhditti teknologiateollisuus veturinaan Nokia, mutta nykytilanteessa elinkeino- ja yrityselämän onnistumiset vaikuttaisivat olevan pienempinä pirstaleina globaalin maailman markkinoilla.

Keski-Suomi on maakuntana edelleen vahvasti riippuvainen metsäteollisuudesta, ja siten se on luonteeltaan vientimaakunta. Paperi- ja puuteollisuuden, metsätalouden ja vahvasti näihin kytkeytyvän koneiden ja laitteiden valmistuksen työpaikkaosuudet ovat osapuilleen kaksinkertaisia koko maahan verrattuna. Näillä sektoreilla toimivissa suurissa yrityksissä ei kuitenkaan ole odotettavissa uusia työpaikkoja vaan pikemminkin työpaikkojen vähenemistä. Ongelmat korostuvat tilanteessa, jossa vienti ei vedä.

Metsäsektorin ohessa koulutus muodostaa vahvan erikoistumisalan Keski-Suomessa. Koulutuskuntayhtymän, ammattikorkeakoulun ja yliopiston opiskelijamäärät ovat toiminta-alueeseen suhteutettuina suuria. Mainitut organisaatiot ovat vetovoimaisia, ja ne ovat panostaneet koulutuksen laatuun, yrittäjyyskasvatukseen ja koulutusosaamisen vientiin muun muassa Educluster Finland Oy:ssä. Samalla on alkanut muodostua pienimuotoista pk-sektorin koulutusklusteria. Tämä toiminta perustelee koulutustoiminnan laajuutta alueen strategisena valintana.

Yhteiskunnalliset palvelut (koulutuksen lisäksi mm. julkinen hallinto sekä sosiaali- ja terveydenhuolto) työllistävät maakunnassa lähes kolmanneksen henkilöstöstä ja tuottavat noin neljänneksen maakunnan arvonlisäyksestä. Valtakunnan tasoa suurempi yhteiskunnallisten palvelujen tuottaminen merkitsee korostunutta haastetta tilanteessa, jossa julkisen sektorin rahoitus niukkenee merkittävästi.

Maakunnassa on korkea rakenne- ja nuorisotyöttömyys, jota teollisuussektorin ja julkisen sektorin työvoimatarpeen supistuminen pahentaa. Toisaalta erityisesti sosiaali- ja terveysalan osaajien tarve kasvaa. Sekä julkisella sektorilla että metsä-, metalli- ja konealan yrityksissä eläköityminen

pitää yllä uusien osaajien peruskysyntää. Bio-, energia- ja ympäristöalalla avautuu uusia yritysmahtomuuksia.

Tulevaisuudessa kasvava sektori on kauppa-, majoitus- ja ravitsemisala sekä muut markkinapalvelut (mm. liikenne, rahoitus, liike-elämän palvelut ja kotitalouksien palvelut). Näissä työskentelevien osuus on yhteensä 30 prosenttia Keski-Suomen työllisistä – koko maan taso on 42 prosenttia.

Uudet työpaikat tulevat syntymään moninaistuvan palvelualan pieniin ja keskisuuriin yrityksiin. Niiden muodostuminen intensiivisiksi kasvu- ja vientiyrityksiksi vaatii uudenlaista kansainvälisten verkostojen, palvelujen, designin ja liiketoiminnan moniosaamista. Keski-Suomessa tarvitaan myös korkeakouluosaamista hyödyntävää ja tuotteistavaa tutkimusintensiivistä yrittäjyyttä.

Eräänlaisena heikkona signaalina voi tulkita kulttuurialan työllisyyden kehityksen Suomessa. Vuodesta 2004 vuoteen 2010 kasvu oli vajaat kahdeksan prosenttia ja 2004 – 2011 yli 22 prosenttia. Yleinen työllisyyden kasvu Suomessa oli tällä tarkastelujaksolla viisi prosenttia. Miten kauan Nightwish tai Rovio ovat marginaalisia ilmiöitä? Uskalluksella ja ennakkoluulottomuudella on vahva sija uudessa yrittäjyydessä.

Työelämässä lomittuvat aina vanha ja uusi. Yleisellä tasolla vaikuttaa kuitenkin siltä, että kehitys kulkee yhä enemmän suorittavista ja rutiininomaisista töistä luovuutta ja henkilökohtaista vastuunottoa edellyttäviin ja usein projektinomaisiin, tiimi- ja vuorovaikutustaitoja vaativiin tehtäviin. Tämä kehitys hälventää eroa perinteisen palkkatyön ja yrittäjyyden välillä.

2.3 Alueellinen rakennemuutos

Palvelujen tarjonnan varmistaminen väestön ikääntyessä ja keskittyessä on yhteiskuntapolitiikan keskeisiä kysymyksiä tulevaisuudessa. Sen edellyttämä alueellinen rakennemuutos ja mallintaminen haastaa toimijat ja verkostot. Keski-Suomessakaan olemassa oleva palveluverkko ei vastaa ihanteellisesti väestön sijoittumista, ja sen ylläpito on kallista.

Maakunnan toisen asteen koulutuksen järjestäjistä Jyväskylän koulutuskuntayhtymä on selvästi suurin. Kuntayhtymän ylläpitämiä oppilaitoksia ovat Jyväskylän aikuisopisto, Jyväskylän ammattiopisto, Jyväskylän lukiokoulutus, Jyväskylän oppisopimuskeskus ja Jämsän ammattiopisto. Toisen asteen koulutuksen muut järjestäjät ja toimijat Keski-Suomessa ovat Pohjoisen Keski-Suomen oppimiskeskus, Jyväskylän kristillinen opisto, Karstulan Evankelinen Opisto, Keski-Suomen Opisto, Bovallius-ammattiopisto, Jyväskylän kotitalousoppilaitos, Jyväskylän Normaalikoulun lukio, Rudolf Steiner -koulun lukiovaihe sekä 16 maakunnan kunnallista lukiota.

Hallitusohjelman linjauksen mukaisesti kuntapolitiikan tavoitteena on vahvoihin peruskuntiin pohjautuva elinvoimainen kuntarakente. Vahva peruskunta muodostuisi luonnollisista työssäkäyntialueista ja olisi riittävän suuri pystyäkseen itse vastaamaan keskeisistä

peruspalveluista. Poliittista keskustelua on käyty erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä tällaisessa rakenteessa.

Kunta- ja palvelurakennetta jäsentäneessä Kunnallishallinnon rakennetyöryhmän selvityksessä (2012) on todettu, että ammatillinen koulutus on pääosin seutukunnallisiin tai maakunnallisiin tarpeisiin suunnattua ja monelta osin myös valtakunnallista ja toimialakohtaista. Eri alojen koulutustarpeisiin vastaaminen edellyttää, että koulutuksen järjestäjät ovat riittävän suuria tai muutoin vahvoja ja profiloituneita toimijoita. Siksi ammatillisen koulutuksen järjestäjäjärkennettä on työryhmän mukaan tarpeen tarkastella pääosin yksittäistä kuntaa laajempina kokonaisuuksina.

Lukiokoulutuksen osalta toiminnan muutostarve on rakennetyöryhmän selvityksessä kytketty lukioverkon hajanaisuuteen ja ikäluokkakehitykseen. Lukioverkossa ei toistaiseksi ole tapahtunut suuria muutoksia ja sen maantieteellinen saavutettavuus on pysynyt varsin samanlaisena. Selvittäjien näkemyksen mukaan nuorisoikäluokkien pieneneminen johtaa lähivuosina väistämättä myös lukioverkon harvenemiseen.

Hallitusohjelmaa täydentävässä Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa vuosille 2011 – 2016 on esitetty toimenpideohjelma toisen asteen koulutuksen palvelukyvyyn ja yhteistyön vahvistamiseksi. Ydinviesti on oppilaitosrajat ylittävä tilojen, tukipalveluiden ja opettajaresurssien yhteiskäyttö toisen asteen koulutuksessa mutta myös korkeakoulujen kanssa. Ohjelmalla halutaan tukea elinvoimaisen ja toimintakykyisen toimipisteverkon muodostumista.

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastuskertomuksessaan (2012) suositellut opetus- ja kulttuuriministeriölle sen selvittämistä, voitaisiinko toisen asteen koulutuksen hallinnollisella yhdistämisellä saavuttaa synergiaetuja, joita voitaisiin käyttää hyväksi koko toisen asteen koulutuksen kehittämisessä. Jyväskylän koulutuskuntayhtymä todetaan esimerkkinä tällaisesta hallinnollisesta ratkaisusta.

Koulutuskuntayhtymän ajattelu- ja toimintatapa on olla toiminnallisesti integroitu ja alueellisesti hajautettu koulutuksen järjestäjä. Tehtävänä on kustannustehokkaan toimipisteverkon ja sitä tukevien yhteisten palveluiden ylläpito siten, että perustehtävä voidaan toteuttaa koko toiminta-alueen tarpeisiin vastaten.

2.4 Henkilöstön osaaminen ja työhyvinvointi toiminnan ja pedagogiikan murroksessa

Edellä kuvatuista kolmesta koulutuskuntayhtymän asiakasnäkökulmasta – opiskelija, työ- ja elinkeinoelämä sekä toiminta-alue – nousevat muutosvaateet merkitsevät uudenlaisia haasteita koulutuskuntayhtymän henkilöstölle. Samanaikaisesti myös julkisen talouden reunaehdot kiristyvät, ja opiskelijamääriin tehtävät leikkaukset luovat painetta myös henkilöstömäärän tarkasteluun.

Tilannetta voi kuvata toiminnan ja pedagogiikan murrosvaiheeksi. Koulutuskuntayhtymän lähihistorian fuusiot (Jämsän ammattiopisto ja Jyväskylän lukiokoulutus) sekä verkko- ja kiinteistöratkaisut ovat konkreettisesti muuttaneet organisaatiota, ja prosessit jatkuvat myös lähivuosina. Opetusteknologian uudet mahdollisuudet ja niihin liittyen ennen muuta e-oppimisen sovellukset tulevat korostumaan sekä yleisen tietoyhteiskuntakehityksen että etäopetustarpeen vuoksi.

Muutoksen sävyttämässä työelämässä korostuu osallistavan ja kuuntelevan johtamisen, strategisen selkeyden ja sisäisen viestinnän merkitys. Asiantuntijayhteisön työn mielekkyys ja motivoiva toimintakulttuuri nousevat kokonaisvaltaisista työnkuvista ja omaa työtä koskevien vuorovaikutussuhteiden ja kontekstien ymmärtämisestä.

Laajeneva opiskelijakirjo ja erilaistuvat opiskelijat sekä oppimisympäristöjen verkkoratkaisut vaativat omanlaisiaan pedagogisia ratkaisuja, ja kaikissa tapauksissa ohjauksen ja henkilökohtaistamisen tarpeet näyttäisivät kasvavan – toisin kuin käytettävissä olevat resurssit. Yhtälailta vaatimuksia toisen asteen koulutuksen kehittämiseen ja suuntaamiseen ja siten opettajien osaamiseen tulee muuttuvasta työelämästä ja korkeakoulujen tavoiteasetannasta. Opettajien ja lisääntyvän tehokkuusvaateen kanssa työskentelevän yhteisten palvelujen henkilöstön työssä jaksaminen on perusedellytys kaikelle toiminnalle.

2.5 Julkisen talouden niukkeneminen

Läntisen maailman taloushaasteiden ja eurokriisin olosuhteissa Suomi pyrkii tervehdyttämään julkista talouttaan. Nähtävissä ei ole nopeaa parannusta, vaan pikemminkin epävarmuutta ja hitaan tai taantuvan talouskasvun vuosia.

Yhteiskunnan keskeiset menoerät muodostuvat sosiaali- ja terveyspalvelujen ja koulutuspalvelujen rahoittamisesta. Kummallakin sektorilla on myös tarve rakenteellisiin uudelleenjärjestelyihin ja -kohdentamisiin.

Väestön ikääntyminen luo kasvupainetta tulevaisuuden sosiaali- ja terveysmenoihin. Siksi niistä tinkiminen on haasteellista nykymalleilla ja -priorisoinneilla toimittaessa. Myös koulutuksessa voidaan elinikäisen oppimistarpeen, ennätysmäisen maahanmuuton, viime vuosina jälleen kohonneen syntyvyyden ja koulutustakuun vuoksi esittää lisäresursoinnin tarvetta. Tästä huolimatta koko koulutussektorin rahoitus pienenee merkittävästi.

Hallitusohjelmassa sovittujen leikkausten ja keväällä 2012 hallituksessa päätettyjen menokehysten summana toisen asteen ammatillisen ja yleissivistävän koulutuksen julkinen rahoitus pienenee vähintään 10–15 prosenttia vuoteen 2016 tultaessa. Rakennerratkaisujen alue- ja arvopoliittisten haasteiden vuoksi säästöjä kerätään myös juustohöylällä.

Vuoden 2013 osalta yksikköhintarahoituksen indeksikorotukset on valtakunnallisesti jäädytetty koko koulutussektorilla. Oppisopimuskoulutuksen leikkaukset merkitsevät Jyväskylän oppisopimuskeskukselle kymmenen prosentin tulo-rahoituksen leikkausta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on marraskuussa 2012 lähettämässään kirjeessä esittänyt, että Keski-Suomen ammatillisen peruskoulutuksen järjestämislupien kokonaisopiskelijamäärä (8264) pienenisi lähes tuhannella opiskelijalla (2014: 7880 > 2015: 7530 > 2016: 7310) eli 11,5 prosentilla vuoteen 2016 tultaessa. Euromääräisesti puhutaan noin 11 miljoonan euron leikkausesityksestä. Valtakunnan tasolla vähennys on 7350 opiskelijaa eli vajaat viisi prosenttia. Tavoitelluista ammatillisen koulutuksen säästöistä tällä opiskelijavähennyksellä saavutetaan vajaat 40 prosenttia.

Nopeassa tahdissa syntyvä rahoitusvaje edellyttää Jyväskylän koulutuskuntayhtymässä valintoja ja sopeuttamista, uusien toimintatapojen ja -mallien omaksumista sekä uusien tulonlähteiden hyödyntämistä. Suurena koulutuksen järjestäjänä Jyväskylän koulutuskuntayhtymällä on säästöjen tekemiseen ja lisäresurssien etsintään monia muita koulutuksen järjestäjiä laajempi keinovalikko.

2.6 Kuntayhtymä-kehiksen entistä tehokkaampi hyödyntäminen

Toisen asteen koulutuksen järjestäjien kenttä on varsin moninainen ja hajanainen. Vuoden 2011 alussa Suomessa oli 139 ammatillisen ja 285 lukiokoulutuksen järjestäjää. Laatu- ja taloussyistä valtiovalta pyrkii järjestäjäkentän tiivistämiseen ja toisen asteen keskinäisen ja muille koulutusasteille ulottuvan yhteistyön lisäämiseen. Käytännössä kannustetaan oppilaitosrajat ylittävää tilojen, tukipalveluiden ja opettajaresurssien yhteiskäyttöä.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä on Suomen suurin ammatillisen koulutuksen järjestäjä. Jyväskylän lukiokoulutuksen järjestäjänä koulutuskuntayhtymä kuuluu myös maan suurimpiin toisen asteen yleissivistävän koulutuksen järjestäjiin. Järjestämismallin hyöty määrittyy kyvystä parantaa perustehtävän laatua ja tehokkuutta.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymän hallinnollinen organisaatio rakentuu oppilaitostulosalueista ja yhteisistä palveluista (kuntayhtymän johto, kiinteistöliikelaitos ja opiskelijaravintolat) ja niiden lineaarisesta johtamisjärjestelmästä. Toiminnallisen organisaation ytimen muodostavat koko organisaation läpäisevät tiimit. Näin muodostuvassa matriisiorganisaatiossa on vielä prosessoimista syötteiden, asiantuntijuuden ja päätöksenteon toisiinsa kytkemiseksi tehokkaalla tavalla.

Koulutuskuntayhtymän toiminnan laadusta ja taloudellisesta tehokkuudesta on olemassa hyviä näyttöjä. Kokonaisuuden tarjoamaa synergiaa on tuotettu muun muassa taloushallinnossa ja -suunnittelussa, hankintatoimessa, tietohallinnossa, ravitsemispalveluissa sekä kiinteistöjen käytön pedagogisessa suunnittelussa, kunnossapidossa ja rakentamisessa. Myös henkilöstöpalveluissa, kansainvälisessä toiminnassa, laadunhallinnassa ja viestinnässä yhtenäiset toimintatavat ovat lisänneet toiminnan vaikuttavuutta.

Koulutuskuntayhtymän yhteinen kehys on edesauttanut myös koulutuspoliittista edunvalvontaa ja yhteiskuntasuhteiden ylläpitoa sekä työ- ja elinkeinoelämän kanssa tehtävää yhteistyötä. Yhteistyö on usein konkretisoitunut vaikuttavissa koulutuksen ja pedagogiikan, työelämän kehittämisen, yrittäjyyden edistämisen ja aluekehityksen hankkeissa.

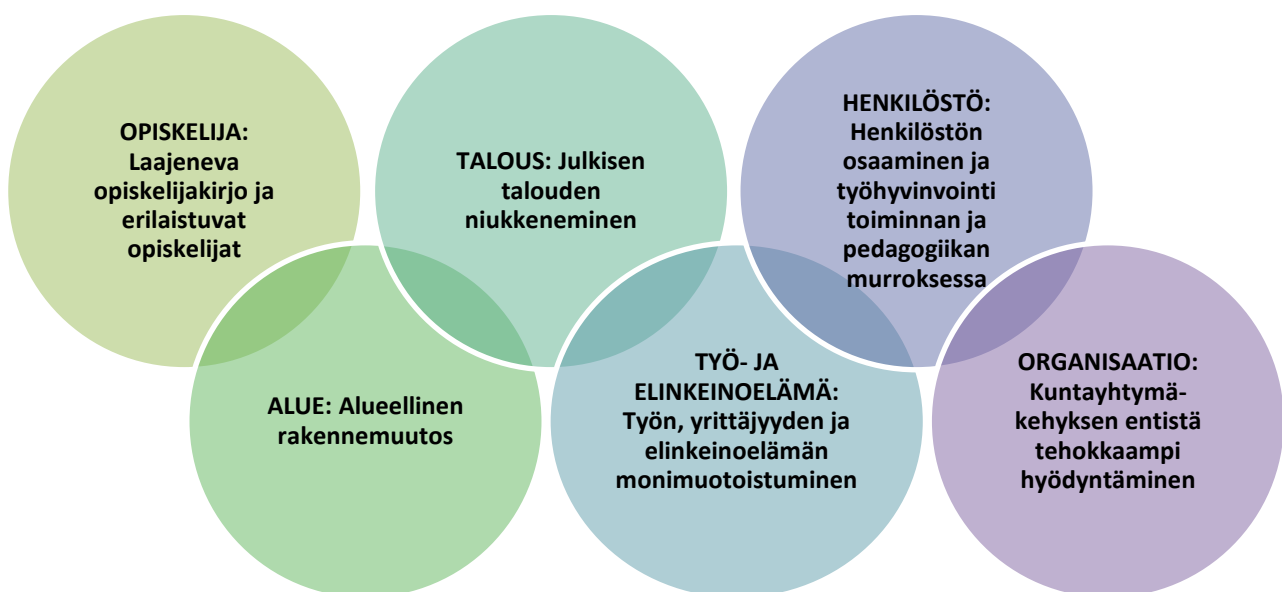
Julkisen rahoituksen pieneneminen ja sen edellyttämät valinnan ja toimet saattavat iskeä säröjä vasta lujittumassa olevaan yhtenäiseen organisaatiokulttuuriin ja siihen sitoutumiseen. Toisen asteen ammatillisen ja lukiokoulutuksen yhteistyön keskeisenä esteenä on tutkimuksessa nähty asenteet. Jyväskylässä pitkittynyt lukioverkkoratkaisu on polarisoinut asenteita ja politiikkaa.

Organisaation sisäisen kehittämisen näkökulmasta yhä keskeisemmäksi vaateeksi nousee, että yhteistyö ja työnjako yhtäältä yhteisten palveluiden ja oppilaitosten ja toisaalta oppilaitosten kesken edistyy. Koulutuksen järjestäjän kehys pitää jäsentää ja kehittää entistä käyttäjälähtoisemmäksi. Skaala- ja synergiaetuja on aktiivisesti etsittävä ja tuotava esiin.

Tietoteknologian nopean kehityksen ja ennen muuta moninaisten liikkuvuuden vaatimusten vuoksi yhtenä keskeisimpänä asiana korostuu ICT-palvelujen käyttäjä- ja tarvelähtöinen uudelleenjärjestely.

2.7 Päähaasteet

Jyväskylän koulutuskuntayhtymän toiminnan näkökulmasta voimakkaasti muuttuva ja vaikeasti ennakoitava toimintaympäristö nostaa esiin kuusi päähaastetta. Ne jäsenyvät koulutustehtävän ja oppimisen, työ- ja elinkeinoelämän ja aluekehityksen (nämä voi mieltää kolmeksi asiakastahoksi) sekä henkilöstön, talouden ja organisaation (resurssit) näkökulmista:

3 Strategiset linjaukset

Jyväskylän koulutuskuntayhtymän strategiset linjaukset vuosille 2013-2016 muodostuvat vastauksista edellä esitettyihin päähaasteisiin. Linjausten lähtökohdan muodostavat organisaation arvotavoite, perustehtävä ja näkymä sekä niitä teoiksi muuttava toimintatapa. Vastaukset eli strategiset linjaukset on koottu seuraavaan kuvaan:

1 OPISKELIJA: Laajeneva opiskelijakirjo ja erilaistuvat opiskelijat!

Koulutuskuntayhtymässä on esimerkillisiä toimintatapoja elämänhallinnan taitojen juurruttamisesta huippu- ja moniosaamisen tukemiseen ja korkea-asteen jatko-opintoihin ohjaamiseen.

2 TYÖ- JA ELINKEINOELÄMÄ: Työn, yrittäjyyden ja elinkeinoelämän monimuotoistuminen!

Koulutuskuntayhtymä on mukana työelämän muutosten ja tarpeiden ennakoinnissa ja toteuttaa työelämälähtöistä koulutusta ja osaamisen kehittämistä sekä antaa opiskelijoille valmiuksia monimuotoistuvaan työelämään, osaamisen päivittämiseen ja yrittäjyyteen.

3 ALUE: Alueellinen rakennemuutos!

Koulutuskuntayhtymä kehittää määrätietoisesti kilpailu- ja yhteistyökykyistä toisen asteen koulutuksen ja työelämän kehittämisen mallia ja rakennetta Keski-Suomessa.

4 HENKILÖSTÖ: Osaaminen ja työhyvinvointi toiminnan ja pedagogiikan murroksessa!

Koulutuskuntayhtymä rakentaa osallistavaa ja motivoivaa toimintakulttuuria panostamalla erityisesti kokonaisvaltaiseen työhyvinvointiin ja ennakoivaan henkilöstösuunnitteluun.

5 TALOUS: Julkisen talouden niukkeneminen!

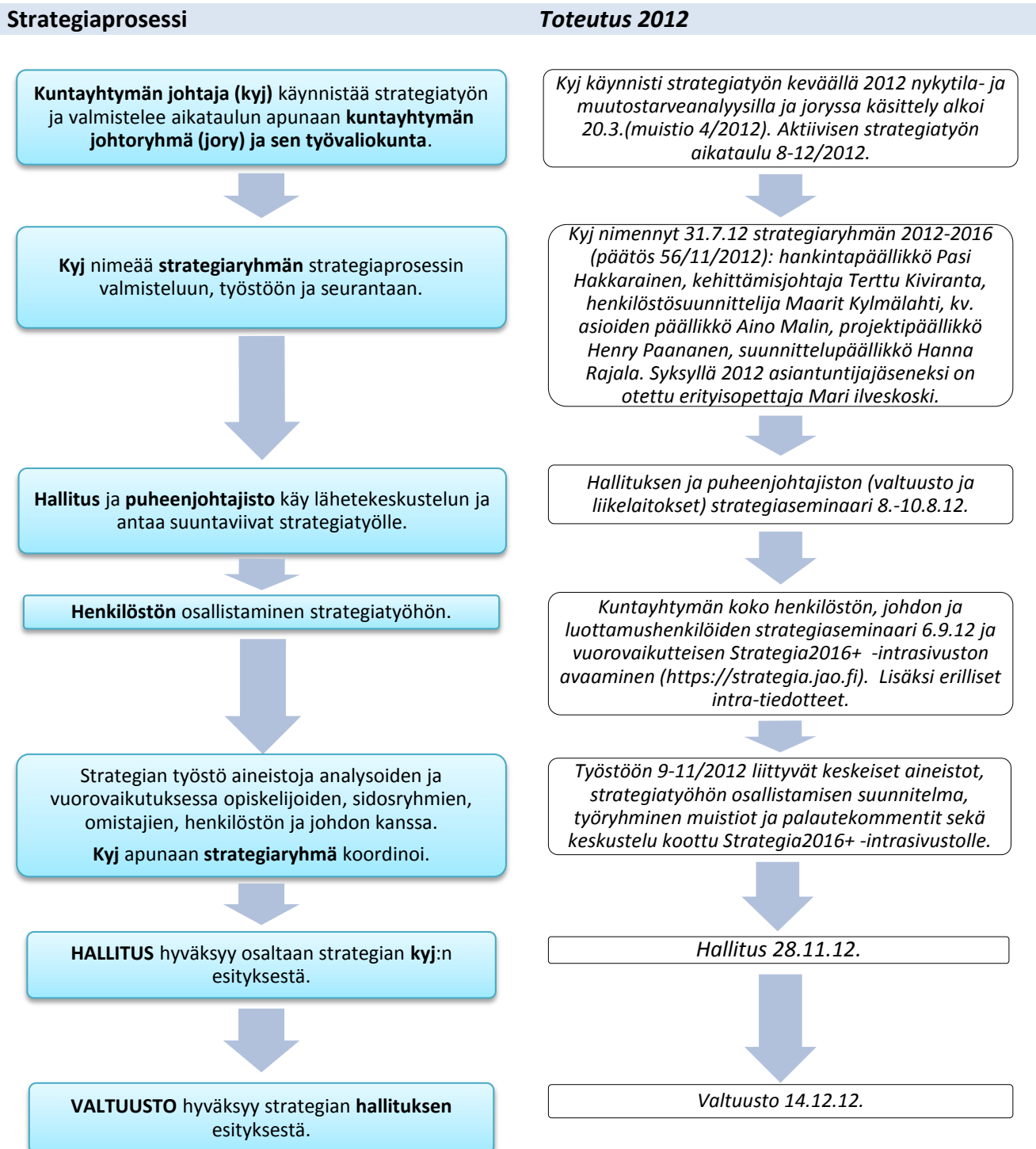
Koulutuskuntayhtymä varmistaa terveen talouden lähtökohdasta tulevaisuuden toiminta- ja kilpailukykyä sekä tekee aktiivisesti ja pitkäjänteisesti uusia avauksia osaamisen myynnissä.

6 ORGANISAATIO: Kuntayhtymä-kehksen entistä tehokkaampi hyödyntäminen!

Yhteiset palvelut ja prosessit tuotetaan tiiviissä vuorovaikutuksessa kuntayhtymän oppilaitosten (asiakkaat) kanssa, ja ne tuovat yhdessä oppilaitosten lisääntyvän yhteistyön ja työnjaon kanssa lisäarvoa perustehtävän laadukkaalle toteutukselle.

4 Toteutus, seuranta ja mittarit

4.1 Strategian toteutus ja toimeenpano

Strategian toimeenpano

Kyj esittelee strategian hyväksynnän jälkeen **hallituksen** hyväksyttäväksi strategiaa jalkauttavan tavoiteohjelman strategiakaudelle.

Strategia ja sitä täsmentävä tavoiteohjelma ohjaavat vuosittaista suunnittelun (talousarvio) ja arvioinnin (tilinpäätös) prosessia.

4.2 Seuranta ja mittarit

Strategian ja sitä täsmentävän tavoiteohjelman toteutumista seurataan vuosittaisessa arviointi- ja suunnitteluprosessissa (tilinpäätös ja talousarvio), johon liittyvän päätöksenteon tekee viime kädessä kuntayhtymän valtuusto. Strategian väliarvio tehdään syksyllä 2014 ja loppuarvio/uusi strategia syksyllä 2016. Arvio on laadullinen analyysi, jota valitut päämittarit täydentävät.

Strateginen linjaus	Päämittarit
1 <i>Koulutuskuntayhtymässä on esimerkillisiä toimintatapoja elämänhallinnan juurruttamisesta huippu- ja moniosaamisen tukemiseen ja korkea-asteen jatko-opintoihin ohjaamiseen.</i>	• Koulutuksen läpäisyaste (absoluuttisesti, trendinä ja suhteessa muihin) • Negatiiviset keskeyttäjät (absoluuttisesti, trendinä ja suhteessa muihin) • Toiminta-alueen perusasteelta toiselle asteelle jatkavat (absoluuttisesti ja trendinä)* • Kansallinen ja kansainvälinen kilpailumenestys (Taitaja/Skills ym.) • Lukiomittari (sisääntulotaso > lähtötaso)* • Opiskelijapalaute • Kansainvälinen liikkuvuus
2 <i>Koulutuskuntayhtymä on mukana työelämän muutosten ja tarpeiden ennakoinnissa ja toteuttaa työelämälähtöistä koulutusta ja osaamisen kehittämistä sekä antaa opiskelijoille valmiuksia monimuotoistuvaan työelämään, osaamisen päivittämiseen ja yrittäjyyteen.</i>	• Työttömyys (erityisesti nuorisotyöttömyys) • Yritysten lukumäärän nettokasvu • Työelämäpalaute * • Kehittämistoiminnan volyymi*
3 <i>Koulutuskuntayhtymä kehittää määrätietoisesti kilpailu- ja yhteistyökykyistä toisen asteen koulutuksen ja työelämän kehittämisen mallia ja rakennetta Keski-Suomessa.</i>	• Tulosrahoitus (trendi ja suhteessa muihin suuriin koulutuksen järjestäjiin)
4 <i>Koulutuskuntayhtymä rakentaa osallistavaa ja motivoivaa toimintakulttuuria panostamalla erityisesti kokonaisvaltaiseen työhyvinvointiin ja ennakoivaan henkilöstösuunnitteluun.</i>	• Henkilöstökysely • Koulutuspäivät • Sairauseräpoissaolot
5 <i>Koulutuskuntayhtymä varmistaa terveen talouden lähtökohdasta tulevaisuuden toiminta- ja kilpailukykyä sekä tekee aktiivisesti ja pitkäjänteisesti uusia avauksia osaamisen myynnissä.</i>	• Tilikauden tulos • Koulutuksen ja osaamisen myynti • Tilakustannukset/kokonaismenot
6 <i>Koulutuskuntayhtymän yhteiset palvelut ja prosessit tuotetaan tiiviissä vuorovaikutuksessa kuntayhtymän oppilaitosten (asiakkaat) kanssa ja ne tuovat yhdessä oppilaitosten lisääntyvän yhteistyön ja työnjaon kanssa lisäarvoa perustehtävän laadukkaalle toteutukselle.</i>	• Yhteisten palveluiden asiakaskysely* • Yhteisten palvelujen menot (trendi)*

* Mittari on tehtävä.

Tavoiteohjelma 2013-2016

Jyväskylän koulutuskuntayhtymän valtuusto on 14.12.2012 hyväksynyt koulutuskuntayhtymän strategian vuosille 2013-2016. Strategian edellyttämällä tavalla koulutuskuntayhtymän hallitus on 21.2.2013 hyväksynyt seuraavan strategiaa jalkauttavan tavoiteohjelman vuosille 2013-2016:

1 OPISKELIJA: Laajeneva opiskelijakirjo ja erilaistuvat opiskelijat!

Koulutuskuntayhtymässä on esimerkillisiä toimintatapoja elämänhallinnan taitojen juurruttamisesta huippu- ja moniosaamisen tukemiseen ja korkea-asteen jatko-opintoihin ohjaamiseen.

- Koulutuskuntayhtymällä on yhdessä kumppaneiden kanssa toimiva opiskelijavirtojen seurannan ja syrjäytymisen ehkäisyn malli.
- Oppimisen ja ohjauksen henkilökohtaistaminen ja joustavat opinpolut varmistavat opiskelijoiden motivaation ja tukevat heidän sijoittumistaan työelämään tai jatkokoulutukseen.
- Kansainvälisyyskoulu-malli antaa kaikille monikulttuurisuus- ja kansainvälistymisvalmiudet ja mahdollistaa kv-osaamisen syventämisen.
- Oppilaskuntien asemaa ja osallisuutta koulutuskuntayhtymän toiminnassa vahvistetaan.

2 TYÖ- JA ELINKEINOELÄMÄ: Työn, yrittäjyyden ja elinkeinoelämän monimuotoistuminen!

Koulutuskuntayhtymä on mukana työelämän muutosten ja tarpeiden ennakoinnissa ja toteuttaa työelämälähtöistä koulutusta ja osaamisen kehittämistä sekä antaa opiskelijoille valmiuksia monimuotoistuvaan työelämään, osaamisen päivittämiseen ja yrittäjyyteen.

- Työ- ja elinkeinoelämän kumppanuuksien ylläpito systematisoidaan ja parannetaan olemassa olevia vuorovaikutteisia toimintamalleja (kuten neuvottelukunnat).
- Työelämälähtöisen koulutuksen malleja (esim. 2+1, lukioden työelämämallit) ja käytänteitä (opettajien ja muun henkilökunnan työelämäjaksot) vahvistetaan.
- Koko toisen asteen koulutuksessa on yrittäjyyden erityistehtävä (yrittäjyyskoulun toimintamalli), jota tuetaan aktiivisella yhteistyöllä yrityskentän ja yrittäjäjärjestöjen kanssa.

3 ALUE: Alueellinen rakennemuutos!

Koulutuskuntayhtymä kehittää määrätietoisesti kilpailu- ja yhteistyökykyistä toisen asteen koulutuksen ja työelämän kehittämisen mallia ja rakennetta Keski-Suomessa.

- Yhteistyötä mallinnetaan ja konkretisoidaan erityisesti toiminta-alueen perusasteen, korkeakoulujen, kuntakentän, työelämän ja aluekehitystoimijoiden kanssa.
- Toisen asteen koulutuksen järjestäjien yhteistyötä, työnjakoa ja rakenneratkaisuja toteutetaan tarkoituksenmukaisesti.

- Kansallisessa edunvalvonnassa ja viestinnässä otetaan entistä aktiivisempi rooli.

4 HENKILÖSTÖ: Osaaminen ja työhyvinvointi toiminnan ja pedagogiikan murroksessa!

Koulutuskuntayhtymä rakentaa osallistavaa ja motivoivaa toimintakulttuuria panostamalla erityisesti kokonaisvaltaiseen työhyvinvointiin ja ennakoivaan henkilöstösuunnitteluun.

- Osana kokonaisvaltaista henkilöstösuunnittelua laaditaan tulosaluekohtaiset henkilöstösuunnitelmat, joiden pohjalta henkilöstön osaamista syvennetään ja monipuolistetaan suhteessa ennakoituihin tarpeisiin.
- Kuntayhtymän tiimien roolia tiedonvälityksessä, kehittämisessä ja päätösten valmistelussa vahvistetaan.
- Johtamisen lähtökohta on motivointi ja mahdollistaminen perustehtävässä onnistumisen varmistamiseksi.

5 TALOUS: Julkisen talouden niukkeneminen!

Koulutuskuntayhtymä varmistaa terveen talouden lähtökohdasta tulevaisuuden toiminta- ja kilpailukykyä sekä tekee aktiivisesti ja pitkäjänteisesti uusia avauksia osaamisen myynnissä.

- Henkilöstö-, tila- ja muut toiminnan resurssit mitoitetaan suhteessa opiskelijamäärään ja –tuottoihin ja niitä kohdennetaan strategisten linjausten mukaisesti.
- Omaisuuden hoidon ytimessä on kiinteistöjen vastuullinen hoito ja kehittäminen koulutuksen tarpeista ja kestäväen kehityksen lähtökohdista.
- Rahastoja käytetään suunnitellusti kehittämistoimintaan.

6 ORGANISAATIO: Kuntayhtymä-kehityksen entistä tehokkaampi hyödyntäminen!

Yhteiset palvelut ja prosessit tuotetaan tiiviissä vuorovaikutuksessa kuntayhtymän oppilaitosten (asiakkaat) kanssa, ja ne tuovat yhdessä oppilaitosten lisääntyvän yhteistyön ja työnjaon kanssa lisäarvoa perustehtävän laadukkaalle toteutukselle.

- ICT-palvelujen erityinen painopiste on oppimisen ja liikkuvuuden edistäminen.
- Systemaattinen laatutyö varmistaa läpinäkyvän toiminnan arvioinnin ja vastuullisen kehittämisen.
- Sisäinen viestintä tukee vuorovaikutteisen asiantuntijayhteisön rakentumista ja opiskelijoiden osallistumista.

Aineistot

Strategiaproessin kaikki keskeiset materiaalit – myös työpaperit – on koottu koko henkilöstön nähtäväksi ja kommentoitavaksi <https://strategia.jao.fi> –sivustolle. Taustamateriaaleina hyödynnettiin muun muassa seuraavia aineistoja:

Linkki	Selite
KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ	
▪ intra.jao.fi	➤ Jyväskylän koulutuskuntayhtymän intranet
▪ www.jao.fi	➤ Jyväskylän koulutuskuntayhtymän ulkoiset sivut
▪ Koulutuskuntayhtymän strategialinjaukset 2010	➤ Jyväskylän koulutuskuntayhtymän strategiset linjaukset on hyväksytty koulutuskuntayhtymän valtuustossa 17.12.2010. Nämä ovat yksi lähtökohta 2013-2016 strategian rakentamiselle.
▪ Koulutuskuntayhtymän "alastrategiat" 2012	➤ 2011-2012 työstetyt "alastrategiat" ovat tärkeä lähtökohta koulutuskuntayhtymän 2012-2016 strategialle.
TYÖ- JA ELINKEINOELÄMÄ	
▪ Keski-Suomen Aikajana	➤ Keski-Suomen Aikajana on noin kaksi kertaa vuodessa ilmestyvä ajankohtaiskatsaus, jossa kuvataan ja analysoidaan Keski-Suomen maakunnan yritystoimintaa ja aluetaloutta tuoreilla, luotettavilla ja havainnollisilla indikaattoreilla.
▪ EK 2011: Oivallus	➤ Oppimismenetelmien vaihtelevuus valmentaa vaihtelevien työtapojen tehtäviin. Sirkulaarisista oppisopimuksesta siirrytään kohti ilmiöitä ja ongelmia, mikä edesauttaa monimutkaisessa toimintaympäristössä luomista. Koulujen avatessa oviaan yhä rohkeammin ympärilleen oppimista tapahtuu kaikkialla. Rakenteet korjataan tukemaan yhteisöllistä opettajuutta, joka viime kädessä mahdollistaa luovuutta edistävän oppimiskulttuurin toteutumisen. Oppimisen arviointi on keskeinen väline muutosten toteutumiseksi. Sitä opitaan, mitä arvioidaan.
ALUEKEHITYS	
▪ Keski-Suomen maakuntasuunnitelma	➤ Maakuntasuunnitelma on 10-30 vuoden päähän ulottuva strateginen suunnitelma. Se kuvaa yleispiirteisesti Keski-Suomen kehittämistavoitteet ja strategiat niiden toteuttamiseksi. Tavoitteena on keskisuomalaisen hyvinvoinnin lisääminen ja yritystoiminnan edellytysten parantaminen. Maakuntavaltuusto hyväksyi keväällä 2010 maakuntasuunnitelman 2030, jossa Keski-Suomen visio tiivistettiin muotoon "yhteistyön, yrittäjyyden ja osaamisen Keski-Suomi".
▪ Tilastoja Keski-Suomesta	➤ Maakunnallisena yhteistyönä toteutettu sivusto välittää perustietoja Keski-Suomen väestöstä, työmarkkinoista, koulutuksesta ja elinkeinoelämästä. Aluejakoina ovat kunta, seutukunta ja maakunta. Se tarjoaa viimeisimmät vuositilat eri aihealueilta ja työmarkkinoista ja yritystoiminnasta on tarjolla myös osavuosiotieto. Materiaalia löytyy numerosarjoina, kuvina ja raportteina.
▪ Keski-Suomen alueelliset kehitysnäkymät II/2012	➤ Kukaan ei voi kertoa meille tarkalleen, millainen tulevaisuutemme on. Ennakoinnilla voimme vaikuttaa sen suuntaan. Ennakointi ei ole vain yksittäisten asiantuntijoiden työtä, vaan kuuluu jokaiselle. Se on yhteistä keskustelua tulevaisuudesta. Tämä julkaisu on osa tätä keskustelua. Sekä työ- ja elinkeinoministeriö että opetus- ja kulttuuriministeriö käyttävät Alueelliset kehitysnäkymät -julkaisua valmisteluissaan. Julkaisun sisältö ja

Linkki	Selite
	laatimisprosessi on seuraavan ennakkointifoorumin 1.11.2012 teemana.
▪ Nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn ja vähentämiseen tarkoitettut palvelut Keski-Suomessa	➤ Valtakunnallinen ohjausalan osaamiskeskus selvitti Keski-Suomen maakunnassa syrjäytymisvaarassa oleville nuorille tarjolla olevat palvelut. Selvitystä varten koottiin dokumenttiaineistoja kuntien verkkosivuilta niiden tuottamista palveluista, aiempia tutkimuksia ja tilastotietoja nuorten tilanteesta sekä heille suunnatuista palveluista.
KOULUTUSTOIMIJIAT	
▪ Jyväskylän yliopiston profiili ja painoalat	➤ Jyväskylän yliopisto on ihmistieteisiin ja luonnontieteisiin keskittyvä kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävä monialainen tiedeyliopisto ja koulutuksen asiantuntija. Yliopisto on maamme johtava opettajankouluttaja, aikuiskouluttaja ja koulutusviejä. Liikuntatieteiden kokonaisuus on maan ainoa.
▪ Jyväskylän ammattikorkeakoulun strategia 2015	➤ JAMK haluaa olla paras ammattikorkeakoulu, jolla on vahvaa näyttöä koulutuksen laadusta, kansainvälisyydestä ja yrittäjyyden edistämisestä.
▪ POKE Toimintakertomus 2011	➤ Kuntayhtymän tehtävänä on järjestää ammatillista peruskoulutusta ja lisäkoulutusta, oppisopimuskoulutusta, työvoimapolittista aikuiskoulutusta sekä palvelutoimintaa.
JULKINEN VALTA	
▪ KESU: Koulutus ja tutkimus vuosina 2011-2016	➤ Valtioneuvosto on 15.12.2011 hyväksynyt seuraavan kehittämissuunnitelman vuosille 2011–2016. Kehittämissuunnitelma perustuu pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelmassa asetettuihin koulutus- ja tiedepoliittisiin tavoitteisiin.
▪ OKM: Ammatillinen koulutus ja sen kehittäminen	➤ Opetus- ja kulttuuriministeriön ammatillisen koulutuksen ja sen kehittämisen sivut
▪ OKM lukiokoulutuksen sivut	➤ Opetus- ja kulttuuriministeriön lukiokoulutuksen ja sen kehittämisen sivut.
▪ OKM: Lukiokoulutuksen työryhmä	➤ Työryhmän tehtävänä oli valmistella toimenpide-ehdotuksia lukiokoulutuksen kehittämiseksi lähtökohtana yleissivistyksen vahvistaminen. Työryhmän tuli tarkastella lukiokoulutuksen kehittämistä laaja-alaisesti ottaen erityisesti huomioon lukiokoulutuksen yleissivistävän tehtävän ja tulevaisuuden koulutustarpeet. Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2010:14.
▪ OKM: Koulutuksen tietoyhteiskuntakehittäminen 2020	➤ Parempaa laatua, tehokkaampaa yhteistyötä ja avoimempaa vuorovaikutusta. Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2010:12
▪ Toisen asteen koulutuksen rakennejärjestelyt. Valtiontalouden tarkastusvirasto 11/2012	➤ Lukiota ja ammatillista koulutusta on kehitetty erillisinä koulutusväylinä siten, että lukiokoulutusta ylläpitävät pääasiassa kunnat ja ammatillista koulutusta antavat pääosin tarkoitusta varten perustetut kuntayhtymät. Tarkastusviraston mukaan opetus- ja kulttuuriministeriön tulisi selvittää, voitaisiinko toisen asteen koulutuksen hallinnollisella yhdistymisellä saavuttaa synergiaetuja, joita voitaisiin käyttää hyväksi koko toisen asteen koulutuksen kehittämisessä.
▪ Eurooppa 2020-strategia	➤ Kansallisen ohjelman mukaan talouskasvu edellyttää Suomessa kilpailukyvyyn parantamista, julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyuden varmistamista, tuotantorakenteen monipuolistamista, työvoiman täysimääräistä hyödyntämistä ja kilpailun lisäämistä. Valtiovarainministeriö 2012.
▪ Tietoyhteiskuntakehityksen strateginen johtajuus kouluissa ja opetustoimessa	➤ TVT:n monimuotoinen opetuskäyttö on saatava systemaattiseksi käytännöksi, jolloin jokaiselle oppijalle voidaan tuottaa tietoyhteiskunnan edellyttämät, valtakunnallisten opetussuunnitelmien perusteiden (OPS) mukaiset tieto- ja viestintätekniikan taidot, painottaen eettistä ja tietoturvallista käyttöä. Opetussektorilla on kasvava paine saada aito,

Linkki	Selite
	pedagoginen hyöty tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytöstä. Tieto- ja viestintätekniikan pedagogisesti mielekäs ja systemaattinen hyödyntäminen koulun arjessa edellyttää laitevarustelun ja uuden osaamisen kehittämisen lisäksi strategista johtajuutta. OSUKE-hanke 2012 (Opetushallituksen rahoittama oppimisympäristön kehittämishanke).
▪ Kunnallishallinnon rakennetyöryhmän selvitys 2012: Elinvoimainen kunta- ja palvelurakenne	➤ Kunnallishallinnon rakenne -työryhmän tehtävänä oli laatia hallitusohjelmassa tarkoitettu selvitys kullekin alueelle tarkoituksenmukaisesta kunta- ja palvelurakenteesta.
TUTKIMUKSET JA SELVITYKSET	
▪ Nuorisobarometri 2012	➤ Nuorisosaian neuvottelukunnan ja nuorisotutkimusverkoston tekemä barometri tarjoaa lisäksi tietoa esimerkiksi nuorten poliittisesta osallistumisesta sekä nuorten luottamuksesta instituutioihin ja sosiaalisesta luottamuksesta kanssaihmiisiin.
▪ Himanen & all 2012: Sininen kirja. Suomen kestävän kasvun malli	➤ Kestävän kasvun malli--tutkimushankkeessa seitsemän hengen kansainvälinen tutkimusryhmä on eritellyt tässä murroksessa nyt edessämmä olevia suurimpia haasteita sekä aineksia niihin vastaamiseksi.
▪ Liisa Ilmomäki (toim.) 2012: Laatu e-oppimateriaaleihin	➤ Pedagogiset käytännöt ovat aina oppimisen perusta, ei uusien ja innostavien teknologia. Monenlaiset digitaalisen teknologian välineet ja sovellukset ovat tulleet jäädäkseen, mutta niiden soveltaminen opetukseen on yhä vaikeaa. Laatu e-oppimateriaaleihin auttaa opettajia, kouluttajia ja muita oppimisen ja opetuksen parissa työskenteleviä soveltamaan erilaisia elektronisia aineistoja opetukseen. Kirja selvittää keskeisiä e-materiaalien piirteitä, pedagogisia ja tiedonkäsittelyn periaatteita ja uusia pedagogisia malleja suhteessa teknologiaan.
▪ OPH: Koulutuksen tilastollinen vuosikirja 2011	➤ Koulutuksen tilastollinen vuosikirja 2011 on Opetushallituksen uusi tilasto- ja indikaattorijulkaisu, joka korvaa aiemman Koulutuksen määrälliset indikaattorit -julkaisun. Julkaisu perustuu Tilastokeskuksen tilastoihin, Opetushallituksen ylläpitämien opiskelijavalinta ja koulutustarjontajärjestelmien sekä valtionosuusjärjestelmän tietoihin.
▪ Hautamäki & all: Lukion tuottamat jatkokoulutusvalmiudet korkeakoulutuksen näkökulmasta	➤ Koulutuksen arviointineuvosto 59, 2012 Arvioinnissa on päädytty seuraaviin kehittämissuosituksiin: 1. Lukiokoulutuksen pirstaleisuutta on vähennettävä. 2. Keskeisten oppiaineiden osaamista on vahvistettava. 3. Lukiolaisten geneerisiä ja työelämään liittyviä valmiuksia on parannettava. 4. Lukion opinto-ohjaus tulee uudistaa perusteellisesti.
▪ Tynjälä & all: Ammatillinen koulutus kansallisten arviointien	➤ Koulutuksen arviointineuvoston julkaisuja 56, 2011 Tämä raportti tiivistää yhteen Koulutuksen arviointineuvoston vuosina 2006–2010 tekemien ammatillisten koulutuksen arviointien keskeisimmät tulokset ja havainnot.
▪ Turunen & all: Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden ja tuntijaon toimivuuden arviointi	➤ Koulutuksen arviointineuvoston tutkimuksia 55, 2011 Arvioinnin yleiset kriteerit olivat opiskelijoiden oikeudenmukainen kohtelu ja oikeusturva, koulutuksellinen tasa-arvo sekä opetussuunnitelman asema koulutyön ohjaajana.
▪ Mäensivu & all: Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen yhteistyö	➤ Koulutuksen arviointineuvoston julkaisuja 23, 2007 Keskeisinä arviointikriteereinä ovat olleet se, edistääkö yhteistyö opiskelijoiden mahdollisuuksia yksilöllisiin valintoihin sekä joustaviin ja monipuolisiin koulutusohjelmiin ja miten kansalaisten tasa-arvo laadukkaiden koulutuspalvelujen saannissa toteutuu.

Linkki	Selite
▪ Väljærvi & all: Lukiopedagogiikka	➤ Koulutuksen arviointineuvoston julkaisu 40, 2009 Arviointi on lukion monimuotoisessa arjessa kohdistunut seuraaviin asiakokonaisuuksiin: tavoitteet, opetusmenetelmät ja työtavat, lukio sosiaalisena ympäristönä, valinnaisuus ja joustavuus, ohjaus, vaihtoehtoiset opiskelutavat sekä opinnot muualla kuin omassa lukiossa.